ينتەرنەتتە باپتاۋعا الۋ جەمىس ورمانى ساۋداسىنىڭ جاڭا جولىن اشتى

(باسى 1 ـ بەتتە)

كوكتەم مەرەكەسىنىڭ الدىندا تۇتقىل تۇلعان ىندەت وسى ەلەكترونداى ساۋدا كاسپورنىنىڭ كاسىبىنە ەداۋىر اۋىر سوققى اكەلدى. "كوكتەم مەرەكەسىنىڭ الدىندا المۇرت ساۋداسى كۇسەت بولاتىن، كۇتپەگەن جەردەن ىندەتتىڭ ىقپالىنا ۇشراپ، بىيل بىلتىرعىدان 3000 تونناداي از ساتتىق"، ـ دەدى ما لىڭلىك تىلشىگە.

بۇرىنعى ارنا كادەگە جاراماي قالعاندىقتان، امالسىز تاۋىپ جاڭا جول اشۋ كەرەك بولدى. بىلتىر يۇننان، گۋاڭشي سياقتى جەرلەردە جەمىس اعاشتارىن باعىپ الۋ ۇلگىسىن تەكسەرگەن ما لىڭلىك تىڭ جول اشۋدى ۇيعارىپ، كورلاداعى ايگىلى ەگىن شارۋاشىلىعى سەلبەستىك كووپەراتيۋدىمەن، ءىرى ەگىنشىلىك وتباسىلارىمەن، اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرىن تولايىم ساتۋ، مانەرلەۋ كاسپورىندارىمەن بايلانىس جاساپ سەلبەسپ، كورلادا جەمىس اعاشتارىن باپتاۋعا الۋدى باستادى. قىسقا عانا بىرنەشە ايدا المۇرت، قىسقى شىلان، شىلان، الما، ءجۇزىم، تارىم وزەنى قوزىسى سىندى 6 باپتاۋعا الۋ بازاسىن قۇردى.

"مۇنداي ءتاسىلدىك ەڭ جاقسى جەرى جەمىستى پىسپاي جاتىپ ـ اق ساتىپ جىبەرۋگە بولادى، مۇنداي بولعاندا ەگىنشىلىك وتباسىلارىنىڭ بازار حاۋىپ ـ قاتەرىنەن بارىنشا ساقتانا الادى"، ـ دەدى ما لىڭلىك.

ءتىلشى لوتوجيانىڭ دەربەس اشقان قولدانىلمالى تۇعىرىندا جەمىس باعىن باسقارۋ، جەمىس اعاشىن باپتاۋ، كامەرانى باسقارۋ، تاپسىرىستى باسقارۋ سياقتى كاسىپتەردىڭ تۇگەلدەي قامتىلعاندىعىن كوردى. جەمىس اعاشىن كەزەكپەن باسقارۋ تاڭدا-ۋىندا ءتىلشى "4 ـ ايدىك 1 ـ كۇنىنەن 30 ـ كۇنىنە دەيىن اقشۋ بيىكتاڭشىن جەمىس باعى توزاڭداندىرىلدى، سۋارىلدى"، "5 ـ ايدىك 1 ـ كۇنىنەن 31 ـ كۇنىنە دەيىن اقشۋ بيىكتاڭشىن جەمىس باعىندا بۇتاقتار رەتتەلدى، جەمىس سيرەتىلدى" سياقتى ەگجەي ـ تەگجەيلى سۇرەت مازمۇندى ينفورماتسيالاردى كوردى.

انادايداعى كەڭسە ۇستەلىندەگى باسپ شعارىلعان جەدەل جەتكىزۇ تاپسىرىستارى زات دايىندالۋدى كۇتۋدە. "بۇل ءبىر ءبولىم تاپسىرىس عانا، ءبىزدىڭ نەگىزگى زات جەتكىزەتىن قامبامىزدىڭ تاپسىرىس مولشەرى ءتىپتى دە مول"، ـ دەدى قاريدارلارعا قىزمەت وتەۋشى جاڭ يۇيجياۋ.

بىيل اۋتونومياليا رايوندىق ساۋدا مەڭگەرمەسى «ەلەكترونداى ساۋدانى بەلسەنە ورىستەتپ، تۇتىنۋعا قاتىستى قىزمەتتەردى جەبەۋ جونىندەگى حابارلاندىرۋ» شعارىپ، جاريالاپ، قيمىل كولەمىن ارتتىرۋ، قيمىل ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋ، فورمادا، كاسپ كۇيىندە جاڭالىق اشۋعا ىنتالاندىرۋ سياقتى 8 جاقتان ينتەرنەت جەلىسى مەن ينتەرنەت جەلىسىنەن تىسقارىنىڭ توعسۇرىن، تاۋار اينالىمىن ىركىلىسسىزدەندىرۋدى، تۇتىنۋ بازارىن جاندانداندىرۋدى، تۇتىنۋدى تولىقتاۋدى جەبەۋدى بەلسەنە ىلگەرىلەتتى.

"ينتەرنەتتە باپتاۋعا الۋ ءبىزدىڭ بۇرىنعى 'ءوندىرىپ الىپ ساتۋعا دايىندالۋ' ۇلگىسىندە دىستەلگەن سىناعىمىزدى وزگەرتپ، 'ساتىلۋىنا قاراي ءوندىرۋدى تۇراقتاندىرۋدى' جۇزەگە اسىردى، الدىن الا قابىلداعان تاپسىرىس پەن قارجى بازانىڭ ولشەمدەنگەن ەگىنشىلىگىنە جانە عىلمي باسقارۋىنا اناعۇرلىم ويداعىداي قولداۋ كورسەتپ، ءونىم ساپاسىن جوعارىلاتتى ءارى اناعۇرلىم كوپ ەگىنشى ـ مالشىلاردا ورنىقتى كىرىس بولۋىن قامتاماسىز ەتتى"، ـ دەدى ما لىڭلىك.

ما لىڭلىك وزدەرىنىڭ بىيل تەحنيكا جاعىنداعى ۇسىنىلمدى ۇزدىكسىز ارتتىرىپ، ىشكى وڭىرلەردە وتكەرمەلى ىركىتەۋ قامباسىن قۇرىپ، كۇنى بۇرىن ساتۋدان تۇسكەن قارجىنى باپتاۋعا الۋ بازاسى قۇرىلىسىنا اناعۇرلىم كوپ جۇمساپ، تاپسىرىستى اۋىل شارۋاشىلىعىنىڭ اناعۇرلىم ىقپال كۇشكە يە بولىپ، قاتىستى كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ داۋىن جەتەكتەۋىنە مۇمكىندىك جاساۋدى جوسپارلاعاندىقتارىن ءبىلدىردى.

پسيحولوگيالىق اقاۋسىزدىق وقتۇشسىز جوعارى مەكتەپكە ەمتيحان تاپسىراتىن وقۇشىلارعا كەڭەس بەردى

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ءتىلشىسى جاۋ شيبيا

بىيل ىندەت سەبەبىنەن كەشكىتىرىلگەن جوعارى مەكتەپ ەمتيحانى ۋاقىتتى كەرى ساناۋ كەزەڭىنە ءوتتى، ەمتيحان تاپسىراتىن وقۇشىلار جوعارى مەكتەپ ەمتيحانى سەبەبىنەن تۇىلاتىن پسيحولوگيالىق داعدارۋ، ابىرجۋ جانە مازاسىزدانۋ كوڭىل كۇيىن قايتكەندە جەڭىپ، ەڭ تاماشا كۇيمەن جوعارى مەكتەپ ەمتيحانىنا دايىندالۋ كەرەك؟ ءتىلشى ءۇرىمجى 1 ـ تامىز ورتا مەكتەبىنىڭ پسيحولوگيالىق اقاۋسىزدىق وقتۇشسىز حۋ جيەمەن ارناۋلى سۇحبات وتكىزدى.

حۋ جيە بىلاي دەپ تانىستىردى: ەمتيحان تاپسىراتىن وقۇشىلاردا ەمتيحاننان بۇرىن ابىرجۋ، الاڭداۋ كوڭىل كۇيى بولماي قويمايدى، ازداپ قوبالجۋ اقىل ـ پاراسات كومەسكى كۇشىن اشۋعا پايدالى، ەمتيحان تاپسىراتىن وقۇشىلاردىڭ جانە ولاردىڭ اتا ـ انالارىنىڭ تىم الاڭداۋىنىڭ قاجەتى جوق. ەمتيحان تاپسىرۋدان بۇرىن ەمتيحان تاپسىراتىن وقۇشىلار ۇيرەنۋ ۇاقتىن ۇيلەسىمدى ورنالاستىرۋ، جوعارى مەكتەپتە وقىعاندىقتان، ەمتيحان بەرەتىن وقۇشى مەكتەپتىڭ ورتاسىنا نەدا-ۇر ۇيلەسكەن، ەمتيحانعا تابيعي كىرىسە الادى، كوڭىل كۇيى ءبىرشاما ورنىقتى بولادى، ەمتيحاندى جاقسى بەرۋىنە ءتيىمدى. مەكتەپتە ماسەلەگە جولىققاندا وقتۇشىلار مەن ساباقتاستارىنان سۇراپ، دەر كەزىندە شەشۋگە بولادى، ماسەلەنى شەشۋ بارىسىندا سەنىمى جوعارىلايدى، بۇل رۇحاني كۇيدى رەتتەۋگە ءتيىمدى. بۇدان سىرت، تاڭەرتەڭ ورنىنان تۇرعاندا كەيىنگى جارىم ساعاتتا جانە تۇندە ۇيىقتار الدىنداعى جارىم ساعاتتا ەستە ساقتاۋ ءونىمى ەرەكشە جاقسى بولادى، ەمتيحان بەرەتىن وقۇشىلار ەڭ شەشۋشى، ەڭ ماڭىزدى ەمتيحان مازمۇندارىن، ماسەلەن، فورمۇلا، تەورەما، زاڭدىلىق، عىلمي اتاۋلار سياقتىلاردى جاتتاسا بولادى.

"قازىردەن باستاپ ەمتيحان تاپسىراتىن وقۇشىلاردىڭ قيىن سۇراۋلاردى جانە جاڭا ماسەلەلەردى ورىندامالارىن، ءوزى يگەرگەن بىلىمدەردى بەكەمدەپ، سەنىمىن كۇشەيتۋىن ۇسىنىس ەتەمىن. ءاربىر ادامنىڭ ءبىلىمدى يگەرۋ دارەجەسى ۇقساماىدى، تەك ءوز قابىلەتى جەتەتىن نىساناعا جەتسە بولعانى تابىس". حۋ جيە بىلاي دەدى: ەمتيحاننىڭ الدىندا-عى وسى بىرنەشە كۇندە ەمتيحان تاپسىراتىن وقۇشىلار ءار كۇنى كەۋدەسىن كەرىپ، باسىن كوتەرىپ تەز جۇرسە سەنىمدى كۇشەيتۋگە پايدالى، وزىنە سەنۋ كەرەك، تاماشا كوڭىل كۇي بولعاندا عانا، شامامەن جەتەتىن ەمتيحان نىساناسىنا جەتۋگە بولادى.

"ءاربىر ساباقتىڭ ەمتيحانى ايقاتاعاندىقتان كەيىن، كەلەر ـ كەتەرمەن ساناسىپ، قايتا ـ قايتا ويلاي بەرمەي، نازاردى ەندىگى ساباقتىڭ ەمتيحاننا جەدەل شوعىرلاندىرىپ، تاماشا ەمتيحان بەرۋ كۇيىمەن الداعى ەمتيحاندى ايقاتاتۋ كەرەك". حۋ جيە مىنالاردى ءبىلدىردى: جوعارى مەكتەپ ەمتيحانى ءبىلىم الۋ جولىنداعى ءبىر رەتكى ەمتيحان، ەمتيحان تاپسىراتىن وقۇشى قالىپتى كوڭىل كۇيمەن جاي ەمتيحان تاپسىرعانداي تاپسىرىپ، جۇرەكتىلىكپەن، دەن قويىپ، ابىرجىماي، سىرتقى دۇنيەنىڭ كەدەرگىسىنەن بويىن اۋلاققا سالىپ، جايدارى كوڭىل كۇيمەن ەمتيحان بەرسە بولعانى.

7 اۋياتسيا سەرىكتەستىگى شينجياڭدا 18 ەل ءىشى اۋە جەلىسىن اشتى

7 ـ ايدىك 1 ـ كۇنىنەن باستاپ، حۋاشيا اۋياتسياسى، شاندۇڭ اۋياتسياسى سياقتى 7 اۋياتسيا سەرىكتەستىگى شينجياڭدا ۇرىمجىدەن شينجياڭنىڭ ءىشى ـ سىرتىندا-عى قالالارعا ۇشاتىن، قوسالقى جەلدەگى اۋەجايلاردان ءۇزارا ۇشاتىن، سوندداي ـ اق قوسالقى جەلدەگى اۋە جايلاردان شينجياڭنىڭ سىرتىنداعى قالالارعا تىكە ۇشاتىن 18 ەل ءىشى اۋە جەلىسىن اشتى. سۇرەتتە: ءۇرىمجى دىيوپۋ حالىقارالىق اۋەجايىنىڭ T3 اۋەجاي تەرمينالى (7 ـ ايدىك 1 ـ كۇنى تۇسىرىلگەن)

□ سۇرەتتى گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ءتىلشىسى ژاڭ جىن تۇسىرگەن

رايونىمىز جوعارى مەكتەپتەردەن، ورتا تەحنيكۇمدارداندان وقۇ تاۋسقان وقۇشىلاردان قوعامدانعان جۇمىسشى ۇيىمى قىزمەتكەرلەرىن تاڭداپ قابىلدايدى

گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ءتىلشىسى **ليىاڭ ليحۋا** 7 ـ ايدىك 2 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. اۋتونوميالى رايوندىق باس جۇمىسشى ۇيىمنان ۇعىسۋعا قاراعاندا، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۋ جاعدايىندا جوعارى مەكتەپتەن وقۇ تاۋسقان وقۇشىلاردىڭ جۇمىستانۋ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋگە كۇش ۇستەۋ ءۇشىن، بىيل اۋتونوميالى رايوندىق باس جۇمىسشى ۇيىمى جوعارى مەكتەپتەردەن، ورتا تەحنيكۇمدارداندان وقۇ تاۋسقان وقۇشىلار اراسىنان 2000عا جۋىق ادامدى قوعامدانعان جۇمىسشى ۇيىمى قىزمەتكەرىنە تاڭداپ قابىلداپ، ولاردى اۋدان دارەجەلى نەمەسە اۋدانىنان تومەن وڭىرلىك (كاسىپ) سىپات العان جۇمىسشى ۇيىمى بىرلەستىكتەرىنە، اۋىل ـ قالاشق (ءمالى)، اشۋ رايونى (ونەركاسىپ باقشا رايونى) جۇمىسشى ۇيىمدارىنا، الەۋمەتتىك اۋماق جۇمىسشى ۇيىمنا، جۇمىسشى ـ قىزمەتشىلەرگە كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ (قىزمەت ەتۋ) ورتالىقتارىنا (پۋنكت، ءتۇيىن)، جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەرگە زاڭ جاعىنان كومەكتەسۋ قۇرىلمدارىنا جانە جۇمىسشى ۇيىمىنىڭ جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەرگە قىزمەت وتەيتىن باسقا دا قىزمەت قۇرىلمدارىنا، ت. ب تولىقتاپ جىبەرۋدى جوسپارعا العان.

وسى رەت قابىلداناتىن ويىمەكتىلەر جوعارى مەكتەپتەردەن، ورتا تەحنيكۇمدارداندان وقۇ تاۋسقان وقۇشىلار، ارحيۋ تۇرعىزىلىپ، كارتىچكالاندىرىلعان كەدەي وتباسىلارىنداعى وقۇ تاۋسقان وقۇشىلار، بىردە ـ ءبىر ادام جۇمىستانباعان وتباسىلارىنداعى وقۇ تاۋسقان وقۇشىلار، ەڭ تومەنگى تۇرمىسى قامتاماسىزداندىرىلاتىن وتباسىلارىنداعى وقۇ تاۋسقان وقۇشىلار، ت. ب جانە اسكەري مىندەتتەن شەگىنگەن، اسكەري مىندەتتەن بوساعان جانە كاسىپ اۋىستىرعان اسكەريلەر، ت. ب الدىمەن ويلاستىرىلادى.

وسى رەتكى قوعامدانعان جۇمىسشى ۇيىمى قىزمەتكەرلەرىن قابىلداۋدى اۋتونوميالى رايوندىق باس جۇمىسشى ۇيىمى ءبىر تۇتاس جوسپارلاپ ورنالاستىرادى جانە اتقارۋعا جەتەكشىلىك ەتەدى، ءارقايسى ايماق، وبلىس، قالالاردىڭ جۇمىسشى ۇيىمى ناقتى ۇيىمداستىرۋ قىزمەتىنە جاۋاپتى بولادى.

ۇعىسۋعا قاراعاندا، اۋتونوميالى رايوندىق باس جۇمىسشى ۇيىمى 2009 ـ جىلدان باستاپ قوعامدانعان جۇمىسشى ۇيىمى قىزمەتكەرلەرىن قابىلداي باستاعان. 2016 ـ جىلى اۋتونوميالى رايوندىق باس جۇمىسشى ۇيىمى «اۋتونوميالى رايوندىق باس جۇمىسشى ۇيىمىنىڭ قوعامدانعان جۇمىسشى ۇيىمى قىزمەتكەرلەرىن قابىلداۋدى باسقارۋ ءادىسىن» بەلگىلەگەن، جەر ـ جەر ءادىستىڭ تالابىنا ساي، ءوز جەرىنىڭ جاعدايىنا ۇيلەسەتىن اتقارۋ ءادىسىن جاساعان. قازىرگە دەيىن، رايونىمىز قوعامدانعان جۇمىسشى ۇيىمى قىزمەتكەرىنەن جالپى 1305 ادام قابىلداعان.

سولتۇستىك شينجياڭ تەمىر جولىنىڭ اينالما جەلىسى رەسمي قالىپتاستى

(باسى 1 ـ بەتتە)

"ءتورت تىكتىك" بىرەۋى. بۇل جەلىنىڭ جالپى ۇزىندىعى 427 كيلومەتر، باتىسى بەيتۇن ـــ التاي جەلىسى التاي بەكەتىنەن باستالىپ، وڭتۇستىگى ءۇرىمجى ـــ جۇندۇڭ تەمىر جولى جۇندۇڭ بەكەتىمەن جالعاسىپ، كۇيتۇن ـــ بەيتۇن تەمىر جولىمەن، لانجوۋ ـــ شينجياڭ تەمىر جولىمەن، ءۇرىمجى ـــ جياڭجۇنمياۋ تەمىر جولىمەن بىرگە سولتۇستىك شينجياڭ تەمىر جولىنىڭ اينالما جەلىسىن قالىپتاستىرادى.

التايدان كوكتوعايعا دەيىنگى بولىكتە رەلىس جاتقىزىلىپ تۇتاستىرىلعاننان كەيىن، مەجەمەن 8 ـ ايدىڭ سوڭىندا تۇتاس جەلىدە پويىز قاتىناپ، التاي ايماعىنداعى مول كەن بايلىعىنىڭ تەك كۇيتۇن ـــ بەيتۇن تەمىر جولى ارقىلى تاسىمالدانا-تىن قازىرگى جاعدايدى وزگەرتەتىن بولادى. التايدان ۇرىمجىگە دەيىنگى تەمىر جول تاسىمال ساپارى دا قازىرگى 760 كيلومەتردەن 640 كيلومەترگە قىسقارىپ، ءجۇرۋ ۋاقىتى مولشەرمەن 2 ساعات قىسقارادى، سونىمەن بىرگە كوكتوعاي، ۇلىڭگىر كولى سياقتى سولتۇستىك شىنجياڭداعى ايگىلى سايالحات كورىنىس تۇيىندەرىن تۇتاستىرادى.

"ءبىز 3 ـ ايدىڭ سوڭعى شەندە جۇمىس ورنىمىزعا قايتىپ، جۇمىستى قالپىنا كەلتىرگەننەن كەيىن، جۇمىس تۇيىندەرىندە جۇمىس ۋاقىتىن قاۋىرت ورنالاستىرۋدى ءجىتى قاداعالاپ، ارقالىق تاسىتىن 5 ماشينانى سەپتەپ كەزەك ـ كەزەك تاسىپ، الدىڭعى جاقتاعى رەلىس جاتقىزۋ جۇمىسىنىڭ ىركىلمىسسىزدىگىنە كەپىلدىك ەتتىك. جۇمىس باسىندا ءبىز 24 ساعاتتا 3 كەزەك بويىنشا كەزەك اۋىستىرۋ، جۇمىسكەر دەمالىسا دا ماشينانى توقتاتپاۋ ءادىسىن قولدانىپ، رەلىس جاتقىزۋ جۇمىسىن دەر كەزىندە ورىندىاۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتتىك"، ـ دەدى جۇڭگو تەمىر جولى ءبىرىنشى مەكەمەسى التاي ـــ كوكتوعاي ـــ جۇندۇڭ نىسانى ءبولىمى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى ما ۇيحۇڭ.

ۇعىسۋىمىزشا، قازىر وڭتۇستىك شينجياڭ ءوڭىرىنىڭ تەمىر جول قۇرىلىسى اياق الىسى ءساتتى، گولمۇد ـــ كورلا تەمىر جولىندا (شينجياڭ بولىگى) بىيل پويىز قاتىنايدى، حوتان ـــ چارقىلىق تەمىر جولىندا مەجەمەن كەلەر جىلى پويىز قاتىنايدى، سول كەزدە حوتان ـــ چارقىلىق تەمىر جولى، گولمۇد ـــ كورلا تەمىر جولى، وڭتۇستىك شينجياڭ تەمىر جولى وڭتۇستىك شينجياڭ ءوڭىرى تەمىر جولىنىڭ اينالما جەلىسىن قالىپتاستىرادى دەكەن.